

Divlje životinje pripadaju prirodi, a ne našim domovima!

Većina divljih životinja mlade donosi na svijet u proljeće kada su za to najpovoljniji klimatski i prehrambeni uvjeti, a bogata vegetacija pruža zaklon mladunčadi. Upravo tijekom proljeća čovjek najčešće ima priliku u prirodi susresti mlade životinje.

Važno je uputiti i podsjetiti sve koji borave u prirodi da ne prilaze mladunčadi divljih životinja i ne uznemiruju ih, da ih ne hrane i ne pokušavaju dirati, a osobito ne uloviti. Hvatanje divljih životinja u prirodi s ciljem držanja u privatnom vlasništvu u zatočeništvu regulirano je Zakonom o lovstvu, za životinjske vrste koje se nalaze u kategoriji divljači, te Zakonom o zaštiti životinja i Zakonom o zaštiti prirode za sve ostale životinjske vrste. Tako je člankom 59. stavkom 1. Zakona o lovstvu propisano da lov divljači obuhvaća traženje, dočekivanje, motrenje u cilju odstrjela ili hvatanja žive divljači, vabljenje, praćenje, odstrjel i hvatanje žive divljači, puštanje ptica grabljivica, skupljanje uginule divljači i njezinih dijelova (rogovlja, koža i drugo) i skupljanje jaja pernate divljači. Člankom 68. stavkom 1. istoga Zakona propisano je da divljač smije lovit osoba koja posjeduje lovačku iskaznicu s važećom identifikacijskom markicom za pojedinu lovnu godinu, oružni list za držanje i nošenje oružja u svrhu lova i prethodno pisano dopuštenje lovoovlaštenika. Odredbama članka 85. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode zabranjuje se uznemiravanje i hvatanje, ozljeđivanje divljih životinja, smanjivanje brojnosti populacije divlje svojte (ubijanje, uklanjanje i slično), uništavanje ili oštećivanje njezinih staništa ili mijenjanje njezinih životnih uvjeta u mjeri u kojoj bi svojta postala ugrožena. Opravdani razlog utvrđuje Ministarstvo kulture koje je nadležno za poslove zaštite prirode. Iz svega navedenoga vidljivo je da svako uzimanje divljih životinja iz prirode bez prethodnih propisanih odobrenja predstavlja prekršaj za koje su Zakonom predviđene sankcije.

Kada naidete na mladunčad divljih životinja za koju smatrate da je sama, izgubljena ili napuštena, nemojte ih dirati. Vrlo često majka napusti potomke u potrazi za hranom,

no samo privremeno i uvijek ostaje u blizini. Takve situacije su najčešće kod lanadi koja se skriva u travi čekajući povratak majke, a čovjek, misleći da ih "spašava", uzima mlade kući i nepovratno odvaja majku i potomka. Ukoliko naidete na bolesnu, ozlijeđenu ili izgledniju divljač ili mladunčad za

dostupni brojevi inspektora zaštite prirode ili člana interventnog tima, o svojim saznanjima obavezno obavijestite lokalnog lovoovlaštenika, člana lovačkog društva, veterinaru ili najbližu policijsku postaju, a oni će postupiti sukladno zakonu. Ozlijeđene divlje životinje liječe se i oporavljaju pod veterinarskom skrbi u registriranim centrima (utočištima, azilima, prihvatilištima, zoološkim vrtovima) namijenjenima za brigu o divljim životinjama te se, ukoliko zbog ozljede njihov povratak u prirodu nije moguć, doživotni smještaj organizira u jednom od takvih registriranih centara.

Dio napuštene mladunčadi, koja dođe u kontakt s čovjekom, može se rehabilitirati i pustiti u prirodu, no to je dugotrajan i težak proces kojeg treba prepustiti stručnjacima u centrima namijenjenima za oporavak divljih životinja. Važno je naglasiti da se veliki dio mladunčadi divljih životinja više ne može vratiti u prirodu ako dođu u doticaj s čovjekom i osuđeni su na život u zatočeništvu. Mladunčad tih vrsta, poput medvjeda i vuka, u kontaktu s majkom stječe vještine neophodne za preživljavanje, a čovjek im takvo znanje ne može prenijeti. Dodatan problem je što životinje othranjene od strane čovjeka, navikle dobivati hranu iz ljudskih ruku, u slučaju povratka u prirodu mogu biti potencijalno opasne jer će hranu i dalje tražiti iz ljudskih izvora. Hrvatska takav problem najčešće ima s mladunčadi smeđeg medvjeda. Ukoliko

DIVLJE ŽIVOTINJE PRIPADAJU PRIRODI, A NE NAŠIM DOMOVIMA!

Koje su životinje najugroženije uzimanjem iz prirode?

- velike zvjeri (vuk, medvjed)
- ptice (grabljivice, pjevice, sove)
- gmazovi (kornjače, zmije, gušteri)
- vodozemci (žabe, dalaždevnjaci, vodenjaci)

Zašto ne uzimati divlje životinje iz prirode?

- Uzimanjem divljih životinja iz prirode:
- narušavamo prirodnu ravnotežu
  - smanjujemo broj životinja u prirodi - ugrožavamo prirodne populacije
  - životinje doživotno zatvaramo u neprilodan okoliš e neprilodnim uvjetima
  - one postaju prevelik teret i potencijalna opasnost za ljude
  - kršimo zakonske propise

Životinja jednom uzeta iz prirode, u doticaju s čovjekom, osuđena je na život u zatočeništvu i za prirodu izgubljena - više nije prirodno bogatstvo.

ULOGE:

Vuk
(Canis lupus) - strujno zaštićena životinja vrsta koju ugrožavaju krivolov, stradanje na prometnicama, naseljavanje prirodnih staništa i lovanje, smanjivanje prirodnih staništa, a u posljednje vrijeme i uklanjanje iz prirode - mali vuk izgleda kao štava i komparira s kuce (palmici, no on nije pas, već divlja životinja koja je najviše u prirodi, a ne u našim domovima).

Češljugar
(Circus cyaneus) - strujno zaštićena životinja vrsta koja ugrožavaju krivolov, a u nekim krajevima tradicionalno lovo češljugara radi izgovor pisma, ušleha za pomoć u slučaju štete. Osuđeni su na život u nekim, suženim staništima.

Kopnena kornjača
(Testudo hermanni) - strujno zaštićena životinja vrsta koja ugrožavaju krivolov, a u nekim krajevima tradicionalno lovo kornjače radi izgovor pisma, ušleha za pomoć u slučaju štete. Osuđeni su na život u nekim, suženim staništima.

Eleonorin sokol
(Falco eleonorae) - strujno zaštićena životinja vrsta koja ugrožavaju krivolov, a u nekim krajevima tradicionalno lovo sokola radi izgovor pisma, ušleha za pomoć u slučaju štete. Osuđeni su na život u nekim, suženim staništima.

Čovjek
(Homo sapiens) - u nastojanju uzima životinje iz prirode misleći da im pomože ili ih namerno lovi radi prodaje ili potrošnje. Učinak je ubijanje i oštećivanje staništa.

koju smatrate da je napuštena, temeljem članka 73. stavka 3. Zakona o lovstvu dužni ste bez premještanja divljači o tome odmah obavijestiti lovoovlaštenika koji će pozvati ovlaštenog veterinaru. Pronalazak ozlijeđene zaštićene životinjske vrste potrebno je prijaviti Inspekciji za zaštitu prirode Ministarstva kulture ili ako se radi o velikoj zvjери, članovima Interventnih timova za medvjeda, vuka i risa. Ukoliko vam u tom trenutku nisu

majka strada ili se mladunčad slučajno izgubi, šanse za preživljavanje mladunčadi su niske. No tada ipak postoji određena šansa za preživljavanje (koja raste što je mladunčad starija), a ukoliko medvjedića uzme čovjek s ciljem da ga othrani (što je zakonski zabranjeno), povratak u prirodu je nemoguć i takva životinja ostatak života mora provesti u zatočeništvu.

Magda Sindičić, dr. vet. med.